

Abordarea autorităților cu privire la publicarea fără consimțământ a unor imagini intime pe internet nu a fost adecvată

În hotărârea de Cameră¹, adoptată astăzi în cauza [M.Ș.D. v. România](#) (cererea nr. 28935/21), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, în unanimitate, că a avut loc:

o încălcare a articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Cauza privește evenimentele care au urmat destrămării unei relații din 2016, când M.Ș.D. avea vârsta de 18 ani. Fostul ei partener, V.C.A., a fost acuzat printre altele, că a trimis fotografii intime cu ea membrilor familiei ei și altor persoane și că a postat fotografiile, împreună cu datele ei personale, pe pagini de internet care ofereau servicii de escorte. Deși reclamanta a înștiințat de îndată autoritățile despre aceste fapte, urmărirea penală și procedurile judiciare aferente au durat foarte mult, ajungându-se chiar la împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale. În cele din urmă, s-a dispus clasarea cu privire la majoritatea infracțiunilor care îl vizau pe V.C.A.

Curtea a stabilit în special că legislația aferentă a fost inadecvată – ceea ce a reprezentat un eșec în a o proteja pe M.Ș.D. împotriva violenței cibernetice – iar ancheta privind acuzațiile formulate de ea a fost ineficientă, din cauza duratei excesive, a atitudinii autorităților care au atribuit reclamantei o parte din vină contribuind astfel la „revictimizarea” acesteia precum și din cauza refuzului expres al parchetului de a respecta dispozițiile instanței de judecată.

Rezumat al situației de fapt

Reclamanta, M.Ș.D., este o cetățeană româncă născută în 1997 și locuind în Craiova (România).

La jumătatea anului 2016, la vârsta de 18 ani, M.Ș.D. a cunoscut pe o rețea de socializare pe internet un tânăr, V.C.A., care avea la acel moment vârsta de 20 de ani. Ei au dezvoltat o relație care s-a încheiat în luna octombrie a aceluiași an. După ce relația lor s-a încheiat, V.C.A. a trimis fotografii intime cu reclamanta familiei ei și prietenilor fratelui ei utilizând conturi false pe rețeaua de socializare, care fuseseră create astfel încât să semene cu conturile prietenilor reclamantei. După aceea a postat aceleași fotografii, împreună cu datele ei de contact, pe pagini de internet care ofereau servicii de escorte. Ulterior reclamanta a primit apeluri telefonice de la persoane care solicitau servicii sexuale.

M.Ș.D. a pretins de asemenea că V.C.A. s-a comportat agresiv față de ea, a împins-o și a formulat amenințări că va tipări fotografiile și le va distribui în cadrul universității la care ea studia.

Pe data de 31 octombrie 2016 M.Ș.D. a depus o plângere la poliție. A fost începută urmărirea penală *in rem* cu privire la infracțiunile de amenințare și violarea vieții private. Cu ocazia audierii, V.C.A. a negat că s-a comportat agresiv, dar a recunoscut că a distribuit imaginile intime cu M.Ș.D. pe paginile de internet care ofereau servicii de escorte și familiei acesteia.

1. Potrivit Articolelor 43 și 44 din Convenție, această hotărâre a Camerei nu este definitivă. Într-un termen de trei luni de la pronunțarea sa, oricare dintre părți poate solicita trimiterea cauzei la Marea Cameră a Curții. În cazul în care o astfel de solicitare este făcută, un complet format din cinci judecători va analiza dacă această cauză merită o examinare suplimentară. În acest caz, Marea Cameră va examina cauza și va pronunța o hotărâre definitivă. Dacă solicitarea de trimitere este respinsă, hotărârea Camerei va deveni definitivă în acea zi.

Odată ce o hotărâre devine definitivă, aceasta este transmisă Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei pentru supravegherea executării sale. Informații suplimentare despre procesul de executare pot fi găsite aici: www.coe.int/t/dghl/monitoring/execution.

Pe data de 11 decembrie 2018, M.Ș.D. a depus o cerere de recuzare a polițistului I.T.A. la Parchetul de pe lângă Judecătoria București, acuzându-l pe acesta de lipsă de imparțialitate și profesionalism. Ea a pretins că acesta a sunat-o în mod repetat și că, într-o seară, chiar i-a tăiat calea cu mașina în timp ce ea mergea pe stradă și a amenințat-o că, fie va clasa ancheta, fie îi va aplica o amendă, dacă nu se va conforma citațiilor lui. Acesta a descurajat-o să-și angajeze un avocat și a încercat să o convingă să-și retragă plângerea. Când reclamanta a ajuns la secția de poliție, V.C.A., care fusese și el citat, era prezent, deși ea îi ceruse în mod expres ofițerului I.T.A. să nu îi convoace pe amândoi în același timp.

Pe data de 14 decembrie 2018, un articol intitulat „Umiliința supremă”, care privea presupusul calvar trăit de M.Ș.D., a fost publicat pe internet. Acesta a generat un protest public care a fost organizat în sprijinul acesteia.

Ancheta a fost preluată de Serviciul de Investigații Criminale din cadrul Direcției Generale a Poliției Municipiului București. M.Ș.D. s-a plâns cu succes în fața instanțelor naționale cu privire la durata anchetei. În luna iunie 2020, s-a pronunțat o soluție de clasare cu privire la infracțiunea de violare a vieții private pe motiv că faptele reclamate nu constituiau o infracțiune conform legii penale; de asemenea, în ceea ce privește infracțiunea de fals informatic s-a dispus renunțarea la urmărire penală; în fine, s-a dispus clasarea și pentru infracțiunile de hărțuire și amenințare, în special, pentru că elementele constitutive ale infracțiunii de hărțuire nu au fost întrunite.

Procurorul a afirmat, printre altele, că trimițând de bunăvoie lui VCA fotografii în „ipostaze indecente”, reclamanta a contribuit substanțial la transformarea relației sale cu V.C.A. în una „centrată pe o sexualitate exacerbată” și că tragerea la răspundere penală ar fi reprezentat o „penalizare” excesivă a faptelor lui V.C.A., care au fost motivate de o dorință puerilă de răzbunare și de gelozie. Procurorul a concluzionat că munca în folosul comunității și scuzele publice ar constitui o reparație suficientă în acest caz.

M.Ș.D. a contestat soluția la procurorul ierarhic superior și ulterior în instanță, aceasta din urmă admitând contestația și dispunând redeschiderea urmăririi penale în privința infracțiunii de fals informatic. Parchetul a criticat soluția instanței și a dispus încă o dată clasarea cauzei, soluție care nu a mai putut fi reformată de către instanță pentru că a intervenit prescripția răspunderii penale.

Capete de cerere, procedură și compunerea Curții

În baza articolului 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie), luat separat și împreună cu articolul 14 (interzicerea discriminării), M.Ș.D. s-a plâns că autoritățile nu au reușit să-i protejeze dreptul la respectarea vieții private și că motivele acestui eșec au fost rezultatul unui tratament discriminatoriu.

Cererea a fost depusă la Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe data de 26 mai 2021.

Hotărârea a fost adoptată de o Cameră formată din șapte judecători, compusă după cum urmează:

Lado **Chanturia** (Georgia), *președinte*,
Faris **Vehabović** (Bosnia și Herțegovina),
Tim **Eicke** (Marea Britanie),
Jolien **Schukking** (Olanda),
Lorraine **Schembri Orland** (Malta),
Ana Maria **Guerra Martins** (Portugalia),
Sebastian **Rădulețu** (România),

și, de asemenea, Simeon **Petrovski**, *grefier adjunct de secție*.

Hotărârea Curții

Articolul 8

Curtea a confirmat faptul că, așa cum a fost stabilit și de către instanțele naționale, M.Ș.D. a fost prejudiciată ca urmare a acțiunilor lui V.C.A., al căror motiv a fost, în esență, răzbunarea. Autoritățile responsabile de anchetă au calificat cel puțin o parte a acestor acțiuni ca fiind „reprobabile”. Instanța națională le-a caracterizat ca fiind „extrem de periculoase”. Curtea a considerat că aceste acțiuni au fost grave și au necesitat o pedeapsă penală. În plus, era în interesul public și în interesul victimei ca un remediu care să permită ca un autor al unor astfel de abateri să fie identificat și tras la răspundere să fie disponibil.

M.Ș.D. a susținut că sistemul legislativ național nu a interzis în mod eficient toate formele de hărțuire cibernetică, și în special distribuirea fără consimțământ a imaginilor intime obținute în mod legal. În plus, a argumentat că autoritățile naționale nu i-au conferit o protecție eficientă împotriva hărțuirii cibernetice și că au desfășurat ancheta în cazul său în mod ineficient.

Autoritățile au susținut că legea pertinentă (articolul 226 § 2 din Codul Penal) nu ar fi putut fi aplicată, deoarece reclamanta trimisese de bunăvoie fotografiile către V.C.A. Curtea a remarcat modificările pe care autoritățile le-au adus ulterior legislației cu scopul de a proteja victimele „pornografiei din răzbunare”, dar și că acestea au intrat în vigoare prea târziu pentru a mai putea să-i confere protecție reclamantei. După ce a stabilit absența altor dispoziții legale în vigoare capabile să protejeze drepturile reclamantei, Curtea a concluzionat că la momentul faptelor cadrul legislativ național a fost inadecvat.

Raportat la ancheta penală, Curtea a reiterat că, în conformitate cu prevederile Convenției, anchetele trebuie să fie prompte și temeinice. În cauza de față, ancheta a fost deschisă la peste șase luni după ce M.Ș.D. a depus plângerea; V.C.A. a fost audiat la mai mult de 15 luni după aceea; ancheta penală care viza persoana lui a fost deschisă la doi ani și cinci luni de la plângere și la șapte luni după ce acesta și-a recunoscut faptele. Curtea nu a putut accepta argumentele Guvernului potrivit cărora M.Ș.D. ar fi fost responsabilă pentru întârzierea anchetei. În plus, a stabilit că autoritățile nu și-au îndeplinit obligația de a luat măsuri pentru a o proteja pe reclamantă de posibile noi abuzuri și acte de violență din partea lui V.C.A. și pentru a asigura colectarea probelor necesare.

După audierea lui V.C.A. și a lui M.Ș.D., autoritățile au continuat să rămână inactive. Preluarea cauzei de către Serviciul de Investigații Criminale a avut loc numai după ce au apărut acuzații de comportament necorespunzător din partea autorităților în presă. Curtea Europeană a luat act de criticile instanței cu privire la lipsa de promptitudine a acțiunilor parchetului și cu privire la motivele considerate „inexplicabile” pentru care acesta a dispus renunțarea la urmărire penală cu privire la infracțiunea de fals informatic.

Dintr-o perspectivă globală, Curtea a fost preocupată de faptul că parchetul ar fi manifestat o lipsă de imparțialitate și un dispreț condamnat față de M.Ș.D., care au condus la o re-victimizare a acesteia. Cu privire la unele dintre infracțiuni s-a dispus clasarea din cauza intervenției termenului de prescripție a răspunderii penale, iar Curtea a constatat că autoritățile nu s-au conformat obligației pe care o aveau de a finaliza ancheta înainte de expirarea termenului respectiv. Așadar ancheta, luată în ansamblu, nu a fost eficientă.

Având în vedere cadrul legislativ inadecvat – reprezentând un eșec în a o proteja pe M.Ș.D. de violență cibernetică – și ancheta ineficientă inițiată în legătură cu acuzațiile formulate de aceasta, Curtea a constatat o încălcare a articolului 8.

Articolul 14

Curtea a luat act de faptul că afirmațiile făcute de reclamantă erau strâns legate de cele făcute în legătură cu articolul 8, așadar, având în vedere concluziile sale care priveau capătul de cerere care

viza dreptul la respectarea vieții private, a considerat că nu era necesar să analizeze faptele din perspectiva articolului 14.

Satisfacție echitabilă (Articolul 41)

Curtea a hotărât că statul român trebuie să plătească reclamantei 700 de euro (EUR) cu titlu de daune materiale, 7,500 EUR cu titlu de daune morale și 125 EUR pentru costuri și cheltuieli.

Hotărârea este disponibilă doar în limba engleză.

Acest comunicat de presă este un document produs de Grefa Curții. Nu creează obligații pentru Curte. Deciziile și hotărârile pronunțate de către Curte, precum și informații suplimentare referitoare la aceasta, pot fi obținute la adresa www.echr.coe.int. Pentru a vă abona la comunicatele de presă ale Curții, vă puteți înscrie aici: www.echr.coe.int/RSS/en sau să ne urmăriți pe X (Twitter) [@ECHR CEDH](https://twitter.com/ECHR_CEDH).

Contacte pentru presă

echrpess@echr.coe.int | tel.: +33 3 90 21 42 08

Jurnaliștii pot solicita informații Unității de presă prin e-mail sau telefon.

Neil Connolly (tel: + 33 3 90 21 48 05)

Tracey Turner-Tretz (tel: + 33 3 88 41 35 30)

Denis Lambert (tel: + 33 3 90 21 41 09)

Inci Ertekin (tel: + 33 3 90 21 55 30)

Jane Swift (tel: + 33 3 88 41 29 04)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fost înființată în 1959 la Strasbourg de către statele membre ale Consiliului Europei pentru a examina presupuse încălcări ale Convenției Europene a Drepturilor Omului adoptată în 1950.